GAZETA LWOWSKA.

W Piątek — Nro. 91. — 6. Sierpnia 1824.

Wiadomości kraiowe.

Okólnik
C. K. Rządu kraiowego.

Zakazuie się robienie i przedaż odcisków monety w obiegu będącey bądź kraiowéy, bądź zagranicznéy.

Ponieważ wydarzało się; że odciski monet w obiegu będących (kursuiących) z kruszców pośledniob robione i na przedaż wystawiane były, przeto na mocy dekretu prezydyialnego wysokiéy Kamery nadwornéy z dnia 12. z. m. do liczb. 22312/2352 niniéyszém dla zapobieżenia wszelkiemu nadużyciu powszechnie ogłasza się, że robienie lub przedaż takich odcisków monet rzeczywiście kursuiących, bądź kraiowych bądź zagranicznych na kruszcu, pod karą konfiskacyi są zakazane.

Wrzeszcie, rozumie się samo z siebie, że niniéyszém rozporządzeniem, przepisy ustawy karney w ich zastosowaniu, nie są bynaymniey zmienionemi.

We Lwowie d. 10. Lipca 1824.

(*Podpisy.*)

Uwiadomienie

Dnia 31. Maia r. b. na iarmarku w Złoczowie, podczas rozdawania nagród, przez Rząd ze Skarbu celem ulepszenia chowu bydła i koni wyznaczonych, następuiące osoby obdarzonemi zostały: 1) Krystyian Juny osadnik z Unterwalden, Józef Krzyształowski Ekonom z Nowosiółek i Jan Maniek osadnik z Uszkowic, za naypięknieysze źrebce po stadnikach skarbowych po 20 Cz. Zł. w złocie. 2) Filip Mor osadnik w Boska, Teodor Telichowski z Ciemierzyniec Cyrkułu Brzeżańskiego, Iwan Sołotwa poddany z Skysłowa, Bazyli Terlecki przedmieszczanin w Złoczowie i Olexa Jaworski poddany w Borthowie, za naypięknieysze klaczki po stadnikach skarbowych po 6 Cz. Zł. w złocie. 3) Tymko Łazarów, poddany z Kuthorza za naypięknieyszego byka 12 ZR. M. K. 4) Maxym Waśkow poddany z Pitryc i Paweł Rudański z Zarzyc, za naypięknieysze iałówki 8 ZR. M. K.

Dnia 2go Czerwca 1824 na iarmarku w Dombrowy rozdano nagrody, ze Skarbu rządowego w celu polepszenia chowu koni i bydła przeznaczone, następuiącym osobom: 1) nagrody po 20 Cz. Zł. w złocie, za przychów naypięknieyszych źrebców po stadnikach skarbowych: Sebastyianowi Kuchankowi poddanemu z Samotycz, Janowi Ciesli poddanemu z Hiszowa i Juliannie Schifferowey pocztmaystrowey w Tarnowie; 2) nagrody po 6 Cz. Zł. w złocie za przychów naypięknieyszych klaczek po stadnikach skarbowych: Henrykowi Beydaszowi poddanemu z Bolesławia, i Jakobowi Musze poddanemu z Szanwarku; 3) nagrody po 12 ZR. w monecie konwencyyney za przychów naypięknieyszych byków: Marcinowi Bednarzowi z Trzciany, i Marcinowi Chłopkowi z Oleśnicy; nakoniec 4) nagrody po 8 ZR. M. K. za przychów naypięknieyszych krów: poddanym Maciejowi Augustynowi z Strusiny, Marcinowi Batorowi z Rudy, Antoniemu Rachmancieiowi z Podborza, i Walentemu Armatysowi z Zdziar.

Wiadomości zagraniczne.

Ameryka Hiszpańska.

List z Kartageny w Kolumbii z d. 24. Maia nietylko potwierdza, że Prezydent Rzeczpospolitéy Peruwiiańskiey, Hrabia Torre-Tagle przeszedł pod chorągwie Królewskie, lecz utrzymuie, iż podczas odwrotu Boliwara, na wielu mieysoach w Peru wybuchło powstanie na stronę sprawy Królewskiey, a mianowicie w Guayaquil, gdzie Boliwar chciał zabrać się na okręty.

W Londynie utrzymuią powszechnie, że Yturbide popłynął nie wprost do Mexyku, lecz do Nowego Orleanu, gdzie zastać ma nowe od swoich przyiaciół wiadomości. Szczególniey ma być trzech Xięży a między nimi Biskup, którzy go w imieniu wszystkiego Duchowieństwa usilnie do tego przedsięwzięcia namawiali.

Zjednoczone Stany Ameryki północnéy.

Podług listów z Ameryki, Kandydatami na Prezydenta są PP. Adams, Crawford, Jackson i Clay. Uważaiąc ogólny głos,

rzecz pozostanie do rozstrzygnienia między PP. Crawford i Clay.

Hiszpaniia.

Wiadomość telegraficzna z Bajony z d. 17. donosi nam z Madrytu z d. 14. wspomnionego miesiąca co następuie:

»Król. Francuzki Poseł na dworze Madryckim do Ministra Spraw Zewnętrznych.«

»Hrabia Ofalia przestał być Ministrem Spraw Zewnętrznych, urząd ten poruczony został tymczasowo Ministrowi Morskiemu P. Salazar, Na mieyscu Hrabiego Ofalii będzie P. Zea Bermudez Królew. Hiszpański Poseł na Dworze Londyńskim.«

Wielka Brytaniia i Irlandyia.

Od kilku dni nic więcéy nie słyszą mieszkańcy Londynu, iak o przypadkach śmierci osób znakomitych i uroczystych pogrzebach. Zaledwie skończył się pogrzeb Lorda Byrona, Królowéy Tameahamela, i piękney Chinczyczki You-Foung Queon, gdy przystąpiono do pogrzebu samego Króla wysp Sandwichskich. Władzca ten wysp na morzu spokoynem nie przeżył swéy małżonki nad 48 godzin i umarł w d. 14. Lipca przy ulicy Robert-Street, w domu gościnnym Kaledońskim, gdzie ci dostoyni wyspiarze wysiedli. Gdy w dniu swoiey śmierci zobaczył Doktora Ley zbliżaiącego się do swego łóżka, uiął go za rękę i rzekł w iezyku swego narodu: »Umiéram, czuię to.« Poczém małżonka Wielkorządcy Poki obięła ręką głowę Króla; sam zaś Poki wraz z innemi wyspiarzami trzymali nogi umiéraiącego Pana swego. W tém nadszedł W. Admirał, a widząc bliską śmierć Monarchy, zalał się łzami. Umiéraiący rzekł powtórnie: »Nie mogę mówić!« Nakoniec około 4 godziny rano, wyrzekł, iż zaledwie można go było zrozumieć: »Bądźcie wszyscy zdrowi, umiéram, iestem szczęśliwy!« i oddał swego ducha. Trudny iest do wyrażenia smutek wszystkich wyśpiarzy będących w orszaku zmarłych Królestwa. Sir Math. Tierney otworzył ciało, i oświadczył, że nagła śmierć nastąpiła z powodu wrzodów płucowych. Jakkolwiek bądź, osoby otaczaiące Króla Tameahameo, zapewniaią, iż ten od czasu smierci swey małżonki nieustannie życzył sobie połączyć się z nią na innym lepszym świecie, i zdrowie iego coraz się pogorszało. Był to piękny mężczyzna w kwiecie swego wieku. Zwłoki iego stosownie do onegoż zalécenia wraz ze zwłokami Królowéy przewiezione będą ile można nayśpiesznićy na wyspy Sandwichskie. Do tymczasowego złożenia zwłok poczyniono iuż przygotowania. Ciało Króla bez ubioru, obwinięto w pargamin podobny do płótna woskowanego, poczém włożono na nie ubiór z białego iedwabiu, a na ten z iedwabiu niebieskiego, i tak złożono na katafalku. Sandwichczykom należącym do orszaku zostawiono przybrać pokoie do żałoby podług ich zwyczaiów. Ubiór woyskowy Króla, iak takowy nosił za życia, rozstawiono w koło katafalku; na tymże leżał pałasz zupełnie złoty, drogiemi kamieniami ozdob ony a w głowach kopiia woienna przedziwnéy roboty. Posadzkę okryto różą. W tym stanie miały zwłoki być cztery dni wystawione, poczém wraz ze zwłokami Królowéy, złożone będą tymczasowie w kościele S. Marcina dopóki ich nieodeszlą na wyspy Sandwichskie. Wiadomość o zeyściu obuyga Królestwa posłano ich pierwszemu Ministrowi przez okręt, którego podróż trwać będzie pięć miesięcy. Większa część znakomitych wyspiarzy należących do orszaku mniey więcéy choruie.

W Londynie odebrano w d. 13. Lipca wieczorem listy z Kalkuty, donoszace smutną wiadomość o rozpoczętych krokach nieprzyiacielskich między woyskiem Kompanii Wschodnio-Indyyskiéy a Birmanami, którzy połączyli się z Assamehasami. Przeszli oni wąwozy Berlikskie, i posunęli się ku równinom Bickremporskim. Podczas tego poruszenia głównego woyska dwa inne korpusy starały się obeyść stanowisko Anglików.

Kuryier Angielski z d. 10. Lipca zawiéra: Niektóre gazety poranne, namieniaią, że P. Morier (znany przez dyplomatyczne poselstwo do Persyi) ma być wysłany do Mexyku, i z tego wnoszą sobie różne rzeczy. W prawdzie P. Morier ma się udać do Mexyku, ale tylko iako Kommissarz, i nic więcéy.

Znany Jenerał Hiszpanski Alava, wraz z wielu Hiszpańskiemi zbiegami, przybył do Londynu na okręcie True-Briton.

Przez raptownie rozszerzoną wiadomość, zaszła na giełdzie Londyńskiéy w d. 15. Lipca niespokoyność. Zapewniano mianowicie, że 300,000 funt. szter., iako reszta pożyczki Kolumbiyskiéy pozostała u bankierów upoważnionych do tego działania, została przytrzymana. Ta wieść taki rozniosła postrach, że papierów Kolumbiyskich nie można było zbyć z diskontem 5procentowym. Starano się doyść prawdy i okazało się, że wiadomość ta nietylko iest prawdziwą, lecz że ilość summ przytrzymanych daleko

większa, mianowicie, dochodzą one do 370,000 fun. szter. Zatrzymanie to nastąpiło w skutek żądania nieiakiego Ambrozego Edwards, który Jenerałowi Devreux znaczne robił w zapasach woiennych dostawy, gdy Jenerał ten z korpusem zwerbowanym w Anglii płynął do Ameryki Hiszpańskiéy.*) Wspomniony P. Edwards kilka razy upominał się o swoią należytość u Rządu Kolumbiyskiego, a że nigdy nie otrzymał odpowiedzi, udał się do tego sposobu. Z drugiéy strony mówią, że Jenerał Devreux, który (iako Poseł Rządu Kolumbiyskiego) sam właśnie do Anglii powrócił, przywiozł summę 650,000 piastrów na rachunek dla wspomnionego liweranta Edwardsa. Na szczególną zaś uwagę zasługuie wybieg, iakiego w téy mierze użyli adwokaci przez bankierów wezwani. Lord Kanclerz w niedawno toczącéy się sprawie, gdzie uczyniono wzmiankę o Rzeczpospolitéy Kolumbiyskiéy, wyrzekł, że w obliczu ustaw Angielskich nie ma Państwa podobnego nazwiska, ponieważ takowe nie iest formalnie przez Rząd Królewski uznane. Zatém wnoszą teraz obrońcy kontrahentów pożyczki, że ponieważ (prawnie) nie ma Rzeczpospolitéy Kolumbiyskiéy, a zatém nie może być przeciwko onéy nakazana sekwestracyia.

W d. 15. i 16. Czerwca odbyła się w Londynie Rada Gabinetowa, na którey wszyscy Ministrowie byli obecnymi.

Wyspy Jońskie.

W d. 29. Maia zaprowadzono w Korfu uroczyście Uniwersytet. Kanclerz tegoż Hrabia Guilford, i wszyscy Professorowie wystąpili przy téy sposobności w ubiorach urzędowych, które zupełnie zrobione były podług ubiorów starożytnych; mieli oni na sobie tunikę, chlamis, miasto trzewików sandały, a zamiast kapelusza lub bireta przepaskę na czolę, na podobieństwo, iak starożytni Greccy rzeźbiarze wystawiaią statuy filozofów swego narodu. W takich ubiorach, w dniu wspomnionym, odbyła się processyia rano o godzinie 9téy do wielkiéy sali Uniwersytetu. Naprzód postępowało trzech heroldów, z których średni trzymał w rękach laskę akademiczną z wyobrażeniem Minerwy; za nimi szli wszyscy Professorowie, a potém Kanclerz Uniwersytetu. W sali zastali oprócz pełnomocnego Królewsko-Angielskiego Kommissarza, Senat, Władze mieyscowe i znaczną liczbę znakomitych osób i dam. Kanclerz, maiąc stósowną mowę, rozdawał gałązki laurowe i wezwał Zgromadzenie, aby uroczystość dnia tego na mieyscu poświęconém rozpoczęli wezwaniem naywyższéy Istności. Wszyscy obecni udali się potém do kościoła, gdzie Metropolita zaintonował *Te Deum* i w modlitwie prosił Boga, aby na założony Uniwersytet wylał ducha mądrości i onemu niezmienną nadał trwałość. W południe Kanclerz dał świetny obiad w sali do biblioteki Uniwersytetu należącéy, na który więcéy iak sto osób zaproszono.

Włochy.

Okólnik Jego Świątobliwości do wszystkich Patryiarchów, Prymasów, Arcybiskupów i Biskupów Kościoła Katolickiego, zawiera napomnienie, aby z gorliwością i męztwem swóy urząd pasterski pełnili, by ostrożnymi byli w wydawaniu rozkazów, nie oddalali się ze stolic swoich, dyiecezyie swoie pilnie zwiedzali, przeszkadzali wdzieraniu się indiferentyzmu, który tak wziął górę, iż na przekorę wszelkiemu obiawieniu, nakłaniaią się do samego deyzmu, a nawet do samego naturalizmu; w okólniku tym wystawione iest niebezpieczeństwo towarzystw biblijnych, które pod pozorem rozszerzenia nauki Pisma Swiętego, prawdziwą onegoż myśl przeistaczaią. W końcu zachęca ich Oyciec Swięty, aby polegali na pomocy Boga i wsparciu Monarchów.

Szwaycaryia.

Z powodu powiększaiącéy się skłonności klassy uboższéy ludzi do wychodztwa do Ameryki, Radca Sprawiedliwości i Policyi kantonu Bern, dla ostrzeżenia mieszkańców tegoż kantonu, osądził za rzecz potrzebną podać do wiadomości publiczney wykaz kosztów podróży do owéy części świata, zrobiony dla ustanowienia bilu, a wyięty z listu domu handlowego Szwaycarskiego Edwarda i Antoniego Borel, pisanego z Havre de Grace do domu handlowego Neuhaus i Verdan; podług tegoż wykazu każdy wychodziec (dwoie dzieci po lat 13 licząc za iednę osobę) za przybyciem do portu Havre de Grace, powinien mieć: na przewoz przynaymniéy 300 franków, czyli 200 fra. Szwayc., mianowicie 150 fr. za myto przewo-

*) Nawiasowo zwracamy uwagę, że korpus ten iest to ten sam, o którym w ogólnym wykazie Państw powstałych w nowym świecie, wyszłym w Gazecie Madryckiéy, a przez Gwiazdę cząstkowo umieszczanym, namieniono. Tamże czytamy, że z 8000 ludzi, którzy następnie od woyska Królewskiego poginęli lub wzięci byli w niewolę, żaden nie mówił po Hiszpańsku. Dodać trzeba i to, że powstańcy od kilku lat miewaią posiłki z Europy, gdy Hiszpańskie woyska na własnych środkach są ograniczone, a przecież maią przewagę!

Uwaga Gwiazdy.

za, bez żywności; 100 fr. za żywność podczas żeglugi; 50 fra. na utrzymanie w porcie Havre de Grace, przed wsiadaniem na okręt, na który często 15 do 20 dni trzeba czekać. Podobney summy potrzeba na dalszą podróż w w Ameryce z Nowego Yorku do Pittsburga, gdzie się znowu wsiada na okręt na rzece Ohio; a kiedy pieniądze wyszły, tedy brakuie potrzebnych środków do zaspokoienia pierwszych kosztów nieodzownych dla osadnika. — Oprócz tego wykazu, list ten uskarza się na wielką liczbę wychodzących Szwaycarskich rodzin, które iuż w porcie Havre de Grace ze wszystkiego ogołocone, a ieżli potrzebne pieniądze za przewoz zebrać mogą, tedy przybywszy na mieysce, bez sposobu w samych początkach, tudzież nie umieiąc języka kraiowego i bez znaiomych, wystawieni są na nieochybną nędzę. Spodziewać się trzeba, że owe podania znacznych kosztów podróży i przykład owych rodzin, przyłoży się do odwrócenia lekkomyślnego opuszczania kraiu i nie iednego mniey uważnego porwszy, aby dla uniknienia może nie tak dotkliwego położenia w oyczyznie swoiey, nie wystawiał się na większą nędzę w nowym świecie.

Niemcy.

C K. Austryiacki Domu- Dworu i Państwa Kanclerz, Xiążę Metternich przybył w d. 21. Lipca po południu z Johannisberg do Frankfurtu i wysiadł w domu gościnnym pod Rzymskim Cesarzem. Xiążę obiadował u Cesarsko-Austryiackiego prezyduiącego Posła Barona Münch-Bellinghausen, a wieczorem był na teatrze.

Rossyia.

Jego Cesarska Mość, chcąc dowód swego upodobania okazać Jenerałom i Oficerom woyska Francuzkiego, którzy się szczególniey odznaczyli w ostatniey woynie Hiszpańskiey, zupełnie odpowiadaiącey przez skutki swoie życzeniom Państw Europeyskiego Związku i interessom, będącym pod onegoż opieką w naysprawiedliwszym i pokóy lubiącym zamiarze, mianował pod dniem 25tym Lutego i 30stym Maia (v. s.) b. r. Kawalerami: Orderu Sgo Włodzimierza pierwszey klassy: Marszałków: Monceya i Oudinota, Margrabiego Laurystona, Hrabiego Molitora i Jenerała Porucznika Xięcia Hohenlohe; ordera Sgo. Alexandra Newskiego: Jenerałów Poruczników: Hrabiego Guilleminot, Hrabiego Bordesoulle, Wice-Hrabiego Tirlet, Wice-Hrabiego Dode, Hrabiego Curial, Hrabiego Bourke, Barona Dumas, Hrabiego Loverdo, Hrabiego Bourmont; orderu Ś. Jerzego 3ciey klassy: Jenerałów Poruczników: Wicehrabiego Valin i Wicehrabiego St. Priest; orderu Śtey Anny 1szey klassy: Marszałków polnych: Wicehrabiego Vasserot, Tromelin, Barona Vincent, Wicehrabiego Berthier-Sauvigny, Wicehrabiego St. Mars, Hr. de la Roche-Jaquelin, Xięcia Józefa de Carignan, Hr. Denys de Damremont, Barona Gougeon, Hr. d'Argout; orderu Śgo. Włodzimierza 3ciey klassy: Pułkowników: Bellange pułku 4go liniiowego, Vilatte 10go dragonów, d'Armalie 14go liniiowego; St. Genies 8go dragonów; orderu Śgo. Jerzego 4tey klassy: Hr. Beaumont pułku 18go strzelców, Lambot 7go lekkiego, Serran 10go strzelców, Hrabiego Salperwick 8go liniiowego, Pozzo di Borgo ze sztabu jeneralnego; orderu Ś. Anny 2. klassy: Tholose ze sztabu jeneralnego, Schneider pułku 20go liniiowego, George Cadoudal 26go liniiowego, Barona Revel 1go liniiowego; orderu Sgo. Włodzimierza 4tey klassy: Lenowry 5go strzelców, Vigo Roussillon 2go liniiowego pułku.

Turcyia.

Z Konstantynopola d. 5. Lipca:

Oficer Kapudana Baszy przybyły na dniu wczorayszym przywiózł W. Porcie wiadomość, że ten W. Admirał opanował ważną wyspę Ipsarę. Wiadomo iuż uprzednio, że liczba dział w tey wyprawie zdobytych, kruszcowych i moździerzy kamiennych, blisko 200 sztuk wynosi, a okrętów i statków różnego rodzaiu więcey iak 100, między ostatniemi iest dwadzieścia ośm, tak zupełnie uzbroionych, iż będą zaraz przez flotę Turecką użyte. Na warsztatach były ieszcze trzy wielkie korwety nieukończone.

Przed uderzeniem na tę wyspę przyrzekł Kapudan Basza zupełną Ipsariotom amnestyią żądaiąc tylko wydanie niektórych hersztów rewolucyi i wypłacenia po upłynionym roku pobieranego przed rewolucyią podatku pogłownego.

Po wzięciu Ipsary udał się Kapudan Basza ku Samos.

Redakcyia Józefa Bensy; Druk J. J. Pillera.